

ΣΝΜΜ
Μαθηματική Ανάλυση
Λύσεις του 3ου φυλλαδίου ασκήσεων

Άσκηση 1. Χρησιμοποιώντας μαθηματική επαγωγή να αποδείξετε ότι, για κάθε φυσικό αριθμό n , ισχύει η ταυτότητα

$$1 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}.$$

Λύση. Για $n = 1$ ισχύει. Έστω ότι ισχύει για την τιμή n . Θα δείξουμε ότι ισχύει για την τιμή $n + 1$, δηλ.

$$1 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2 + (n+1)^2 = \frac{(n+1)(n+2)(2n+3)}{6}.$$

Πράγματι, χρησιμοποιώντας την επαγωγική υπόθεση, έχουμε

$$\begin{aligned} 1 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2 + (n+1)^2 &= \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} + (n+1)^2 \\ &= (n+1) \frac{2n^2 + 7n + 6}{6} \\ &= \frac{(n+1)(n+2)(2n+3)}{6}. \end{aligned}$$

Συνεπώς η ταυτότητα, σύμφωνα με την αρχή της μαθηματικής επαγωγής, θα ισχύει για κάθε $n \in \mathbb{N}$. □

Άσκηση 2. Δείξτε ότι $1 + 3 + 5 + \dots + (2n+1) = (n+1)^2$, για κάθε $n \in \mathbb{N}$. Μπορείτε να βρείτε μια γεωμετρική ερμηνεία της παραπάνω ισότητας;

Λύση. Για $n = 1$ ισχύει. Υποθέτουμε ότι ισχύει για n . Θα δείξουμε ότι ισχύει για $n + 1$. Πράγματι

$$1 + 3 + 5 + \dots + (2n-1) + (2n+1) = n^2 + 2n + 1 = (n+1)^2.$$

Άρα ισχύει για $n + 1$ και από την αρχή της μαθηματικής επαγωγής για κάθε $n \in \mathbb{N}$. □

Άσκηση 3. Χρησιμοποιώντας μαθηματική επαγωγή να αποδείξετε ότι, για κάθε φυσικό αριθμό n , ισχύει η ταυτότητα

$$\frac{1}{n+1} + \frac{1}{n+2} + \dots + \frac{1}{2n} = 1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2n-1} - \frac{1}{2n}.$$

Λύση. Για $n = 1$ ισχύει. Έστω ότι ισχύει για την τιμή n . Θα δείξουμε ότι ισχύει για την τιμή $n + 1$, δηλ.

$$\frac{1}{n+2} + \frac{1}{n+3} + \dots + \frac{1}{2n+2} = 1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2n+1} - \frac{1}{2n+2}.$$

Αυτό όμως, από την επαγωγική υπόθεση, είναι ισοδύναμο με το

$$\begin{aligned} 1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2n-1} - \frac{1}{2n} - \frac{1}{n+1} + \frac{1}{2n+1} + \frac{1}{2n+2} &= \\ = 1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2n-1} - \frac{1}{2n} + \frac{1}{2n+1} - \frac{1}{2n+2} \end{aligned}$$

το οποίο μετά τις απλοποιήσεις είναι ισοδύναμο με το

$$-\frac{1}{n+1} + \frac{1}{2n+2} = -\frac{1}{2n+2}$$

που ισχύει.

Άρα σύμφωνα με την αρχή της μαθηματικής επαγωγής, η ταυτότητα θα ισχύει για κάθε $n \in \mathbb{N}$.

Άσκηση 4. Χρησιμοποιώντας τον ορισμό του ορίου ακολουθίας, να δείξετε ότι

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}} = 0.$$

Λύση. Έστω $\varepsilon > 0$. Από την Αρχιμήδεια ιδιότητα υπάρχει $n_0 \in \mathbb{N}$, τέτοιο ώστε $\frac{1}{n_0} < \varepsilon^2$ και επομένως

$$\frac{1}{\sqrt{n}} < \varepsilon, \text{ για κάθε } n \geq n_0.$$

□

Άσκηση 5. (ι) Να δείξετε ότι

$$\lim \alpha_n = a \Leftrightarrow \lim(\alpha_n - a) = 0 \Leftrightarrow \lim |\alpha_n - a| = 0.$$

(ii) Να δείξετε $\lim \alpha_n = 0 \Leftrightarrow \lim |\alpha_n| = 0$.

Λύση. Προκύπτει άμεσα από τον ορισμό του ορίου ακολουθίας. Προσέξτε ότι το (ii) δεν ισχύει αν το όριο δεν είναι 0 (γιατί). □